

Εκπαιδευτικά προγράμματα

Μία από τις βασικές επιδιώξεις των ΓΑΚ είναι η σταδιακή διαμόρφωση αρχειακής συνείδησης σε μαθητές και εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων. Για το σκοπό αυτό, εκπονούνται εκπαιδευτικά προγράμματα προσαρμοσμένα στην ηλικία και τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν εργαστήρια, εκθέσεις αρχειακού υλικού, εφαρμογές πολυμέσων και υπερμέσων, μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η γνωριμία με την πόλη, το χωριό, τη γειτονιά, την καθημερινή ζωή, τα κοινωνικά προβλήματα, καθώς και με σημαντικά γεγονότα της γενικής και τοπικής ιστορίας. Επιπλέον, το Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς του Ιστορικού Αρχείου Μακεδονίας προσφέρει σειρά εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων με σκοπό την εισαγωγή της χαρτογραφικής παιδείας και πρακτικής στο εκπαιδευτικό και μορφωτικό σύστημα και την εξοικείωση της κοινωνίας με τον κόσμο των χαρτών.

Ευρωπαϊκές και διεθνείς συνεργασίες

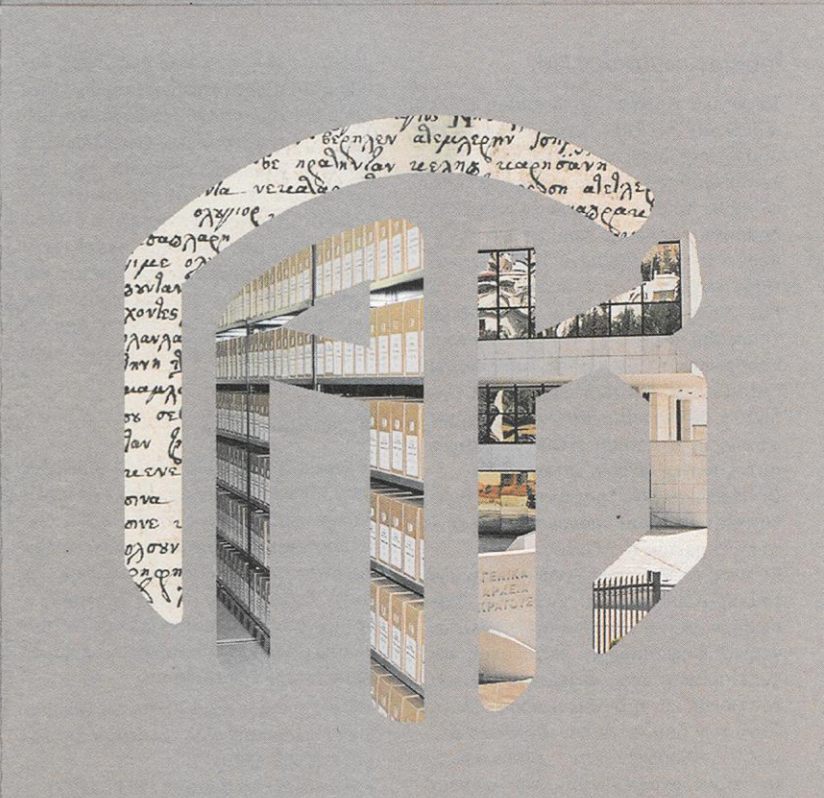
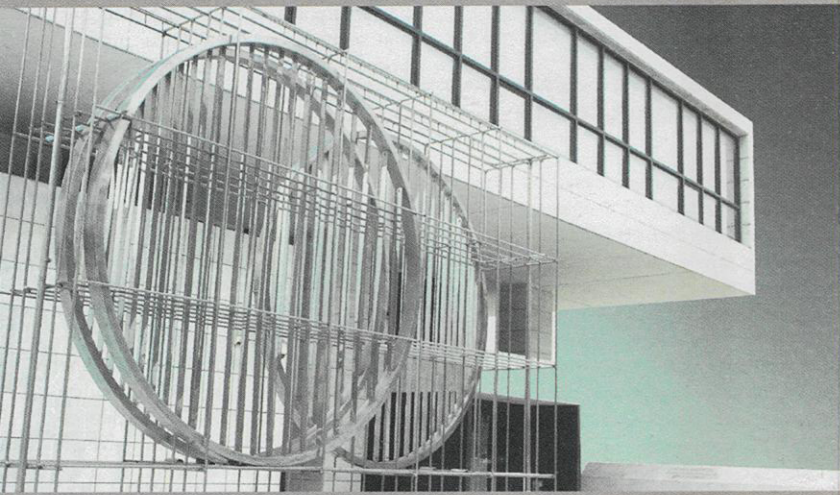
Τα ΓΑΚ ακολουθούν εξωστρεφή πολιτική, συνεργαζόμενα με διεθνείς αρχειακούς φορείς και ιδρύματα, όπως το Διεθνές Συμβούλιο Αρχείων (ICA) και το Digital Lifecycle Management (DLM) Forum, έχοντας ως σκοπό την προαγωγή της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς και τη δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας και συνεργασίας σε διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων τους, έχουν συμμετάσχει στο ευρωπαϊκό έργο ανάπτυξης της Διαδικτυακής Πύλης των Αρχείων της Ευρώπης APEnet και αποτελούν έναν από τους βασικούς συνεργάτες του έργου APEX, που στοχεύει στον εμπλουτισμό της Πύλης. Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους απευθύνονται σε όλους: στην εκπαιδευτική κοινότητα και τους ερευνητές, στους πολίτες και τη δημόσια διοίκηση.

Educational programs

One of GSA's main concerns, is to contribute to the gradual improvement of archival awareness among students and teachers at all levels of education. For this purpose, educational programs are offered, adapted to the age and abilities of the participants. These programs include workshops, exhibitions of archival material, multimedia and hypermedia applications, which enable students to become acquainted with the city, the village, the neighborhood, daily life, social problems and important events in general and local history. Moreover, the Cartographic Heritage Archives, department of the Historical Archives of Macedonia, has developed a number of specialized educational programs, contributing to the introduction of cartographic culture in society.

European and International Activities

The GSA follows an outward-looking policy through its cooperation with international archival bodies and institutions, such as the International Council on Archives (ICA) and the Digital Lifecycle Management (DLM) Forum. The main aim of this policy is to promote the Greek cultural heritage and to create a network of communications and cooperation on international level. In the context of its European presence, the GSA participated in the European project of developing the Archives Portal Europe (APEnet) and it is one of the core collaborators in the APEX project, aiming to the enrichment of the Portal.

1914 - 2014

Γενικά Αρχεία του Κράτους
 Δάφνης 61, Τ.Κ. 15452, Ψυχικό, τ. 2106782200, φ. 2106782215
 archives@gak.gr | www.gak.gr

General State Archives of Greece
 61 Dafnis Str., 15452, Psychiko, t. +30 2106782200, f. +30 2106782215

Πρόεδρος Αθανασιάδης Μπακοσιάνης

GENERAL
 STATE
 archives

ΓΕΝΙΚΑ
 αρχεία
 ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Φυσιογνωμία των ΓΑΚ

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) ιδρύθηκαν το 1914, ενσωματώνοντας σημαντικές αρχειακές υπηρεσίες που λειτουργούσαν από το 15^ο αιώνα. Από το 1991, τα ΓΑΚ αποτελούν αυτοτελή δημόσια υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων. Συγκροτούνται από την Κεντρική Υπηρεσία, την Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και ένα δίκτυο 64 Περιφερειακών Υπηρεσιών σε όλη τη χώρα που ενώνει τα αρχεία με την τοπική ιστορία και κοινωνία. Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες είναι διοικητικές αρχές που υπάγονται στην Κεντρική Υπηρεσία των ΓΑΚ.

Βασικός σκοπός των Γενικών Αρχείων του Κράτους είναι η εποπτεία, διάσωση, συγκέντρωση, συντήρηση, καταγραφή, ψηφιοποίηση, ταξινόμηση και ευρετηρίαση του αρχειακού υλικού της χώρας και η διάθεση προς μελέτη όλων των δημόσιων και ιδιωτικών αρχείων, εγγράφων και χειρογράφων, τα οποία αναφέρονται στην ιστορία και την πολιτιστική κληρονομιά του ελληνικού έθνους και σε ό,τι έχει σχέση με τη διοικητική, οικονομική και κοινωνική ζωή του ελληνικού κράτους. Τα ΓΑΚ έχουν αναδειχθεί στον καλύτερο σύμβουλο της δημόσιας διοίκησης για τη διαχείριση των δημόσιων αρχείων, παρακολουθώντας τα παραγόμενα τεκ-

μήρια σε όλο τον κύκλο ζωής τους, καθώς ο ευρύτερος δημόσιος τομέας αποτελεί την κύρια πηγή τροφοδοσίας των ΓΑΚ με αρχειακό υλικό. Παράλληλα, η κρατική αρχειακή Υπηρεσία έχει θεσμικό ρόλο από το 2011 σε εθνικό επίπεδο στη διοικητική διαδικασία διαχείρισης των ηλεκτρονικών αρχείων. Η ισχύουσα νομοθεσία εντάσσεται και εναρμονίζεται με τις προτεραιότητες και τους στόχους της Digital Agenda 2020 και του European e-Government Action Plan.

Αρχειακό υλικό

Η Κεντρική Υπηρεσία των ΓΑΚ βρίσκεται στην Αθήνα και στεγάζεται σε ένα τεχνολογικά υπερσύγχρονο κτήριο 7.000 τ.μ., με υπόγεια αρχειοστάσια σε τρία επίπεδα και αναγνωστήριο εβδομήντα θέσεων. Σε αυτό λειτουργούν ειδική βιβλιοθήκη και μόνιμος μουσειακός χώρος. Το αρχειακό υλικό των ΓΑΚ καλύπτει τις παρακάτω ιστορικές περιόδους:

- Ο ελληνισμός στο πλαίσιο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και ξένων διοικήσεων (1600-1820)
- Ελληνική επανάσταση (1821-1827)
- Θεμελίωση του νέου ελληνικού κράτους (1828-1832)
- Βασιλεία του Όθωνα (1833-1862)
- Αναδιοργάνωση και εκσυγχρονισμός του ελληνικού κράτους (1863-1910)
- Βαλκανικοί Πόλεμοι, Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, Μικρασιατική Καταστροφή και Παλινόρθωση της Βασιλείας (1911-1935)

- Δικτατορία, Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, Κατοχή και Αντίσταση (1936-1945)
- Μεταπολεμική και σύγχρονη εποχή (1946-σήμερα).

Η ιστορική σημασία και ιδιαιτερότητα ορισμένων τεκμηρίων απαγορεύουν τη διαμόρφωση κατάλληλου προγράμματος συντήρησης και διατήρησης. Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα Συντήρησης και Αναπαραγωγής της Κεντρικής Υπηρεσίας των ΓΑΚ έχει εκπονήσει μελέτες που έχουν τύχει διεθνούς αναγνώρισης σε σχέση με την έρευνα χάρτινων υποστρωμάτων και υδατοσήμων και τη συντήρηση περγαμηνών πατριαρχικών σιγυλλίων.

Πρόσβαση - Ηλεκτρονικό αναγνωστήριο

Για την πρόσβαση στο αρχειακό υλικό των ΓΑΚ μέσω διαδικτύου έχει δημιουργηθεί ένα πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης αρχειακών συλλογών βασισμένο στα διεθνή αρχειακά πρότυπα. Το σύστημα αυτό είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη διαχείριση του συνόλου των αρχειακών εργασιών. Παράλληλα, προσφέρει ελεύθερη διαδικτυακή πρόσβαση τόσο στην τεκμηρίωση των ταξινομημένων αρχειακών συλλογών, όσο και στα τεκμήρια -περισσότερες από 7.000.000 σελίδες- που έχουν ψηφιοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Ο ισχύων κανονισμός του Αναγνωστηρίου ενσωματώνει τη διεθνή πρακτική και τα νέα δεδομένα του ηλεκτρονικού αναγνωστηρίου. Σημαντική καινοτομία του κανο-

νισμού αποτελεί ο καθορισμός των όρων πρόσβασης στα αταξινομήτα αρχεία, προκειμένου να επιταχυνθεί ο χρόνος ανταπόκρισης στα αιτήματα των χρηστών. Επιπλέον, υπάρχει πρόβλεψη για τη διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης των ΑμεΑ και διατίθεται ο απαραίτητος τεχνολογικός εξοπλισμός για την εξυπηρέτηση χρηστών με προβλήματα κινητικά ή όρασης.

Εκδόσεις

Οι εκδόσεις των ΓΑΚ αποτελούν πολύτιμα εργαλεία για την έρευνα, τη διαμόρφωση αρχειακής συνείδησης και την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα αρχεία, τις συλλογές και τις υπηρεσίες τους. Επίσης, προσφέρουν τη δυνατότητα να παρουσιαστεί και να προβληθεί το έργο των ΓΑΚ σε παραγωγούς, διαχειριστές αρχείων και στο ευρύτερο κοινό.

Εκδηλώσεις

Τα ΓΑΚ συμμετέχουν σε κοινές δράσεις με ιδρύματα πολιτισμού και έρευνας. Τα τελευταία χρόνια, με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Αρχείων, διοργανώνουν εκδηλώσεις γνωριμίας με το ευρύ κοινό. Στο πλαίσιο αυτό, το 2012 εγκαταστάθηκε γλυπτό του Γεωργίου Ζογολόπουλου στην Κεντρική Υπηρεσία των ΓΑΚ, ενώ το 2013 διοργανώθηκε έκθεση αφιερωμένη στη Χάρτα της Ελλάδας του Ρήγα Βελεστινλή.

The Profile of the General State Archives

The General State Archives (GSA) was established in 1914, incorporating all the significant archival services in operation on Greek land from the 15th century on. Since 1991, the GSA has been an independent public service under the Minister of Education and Religious Affairs. It consists of the Central Service, the Special Archival Service of the Prime Minister, Ministers, Deputy Ministers and General Secretariat of the Government, as well as a network of 64 Regional Services throughout the country that provide links between the archives and the local history and community. The Regional Services are administrative authorities supervised by the GSA Central Service.

The main function of the GSA, under Law 1946/91, is to supervise, preserve, collect, conserve, record, microfilm, digitize, classify and index the country's archival material, and to make available for study all public and private archives, documents and manuscript codices related to the history and cultural heritage of the Hellenic nation and to the administrative, economic and social life of the Greek state. The GSA is providing specialized advice and expertise to the public administration for managing public archives throughout their entire life cycle, given that the broader public sector has been the main source of its holdings.

Since 2011, the archival service has also played a fundamental, institutional and national role in the management of electronic records. The legislation in force has incorporated and is harmonized with the priorities and goals of the Digital Agenda 2020 and the European e-Government Action Plan.

The collections of the General State Archives

The GSA Central Service is located in Athens. Its state-of-the-art building covers 7,000 m², with underground repositories on three levels and a 70-seat reading room. It also houses a specialized library and a permanent museum area. The GSA's archival material covers the following historical periods:

- The Greeks under the Ottoman Empire and foreign administrations (1600-1820)
- The Greek War of Independence (1821-1827)
- Establishment of the modern Greek state (1828-1832)
- The Reign of Otto (1833-1862)
- Reorganisation and modernisation of the Greek state (1863-1910)
- The Balkan Wars, World War I, Asia Minor Catastrophe, restoration of the Monarchy (1911-1935)
- Dictatorship, World War II, Occupation and Resistance (1936-1945)
- Post-war and Modern Age (1946 - up today).

Special conservation programs had to be developed in order to accommodate exceptional GSA archival records, especially due to their historic importance. In this context, the Department of Conservation and Reprography at the GSA Central Service has published internationally recognised scholarly research essays on paper substrates, watermarks and the conservation and preservation of patriarchal sigillia on parchment substrates.

Access – Electronic Reading Room

An information system based on international standards for managing archival collections has been developed, in order to provide online access to GSA archival material. This system is designed to manage all archival tasks. At the same time it facilitates the retrieval of digitized material as well as the access to the archival description of documents. More than 7.000.000 pages have been digitized up to now. The current Reading Room regulations incorporate international practice and new electronic Reading Room trends. Furthermore in a continuous effort to speed up response time to users' requests, the conditions for access to unclassified archives have been defined, constituting an innovative feature of the Reading Room regulations.

The regulations likewise facilitate physical access by disabled users, and the Reading Room has the technological equipment required to serve users with mobility or vision problems.

Publications

The GSA publications are valuable research tools; they likewise raise community awareness of archives, collections and services provided. These publications also promote the work of the GSA among both creators and managers of archives and the public at large.

Events

The GSA also participates in joint activities with other research and cultural institutions in Greece. In recent years, on the occasion of International Archives Day, the GSA has organized several events to encourage interaction with the public. In this context, in June 2012 a George Zongolopoulos sculpture was erected in the GSA Central Service building. Another exhibition devoted to Rigas Velestinlis "Charta", the monumental map of Greece of 1797, was organized in June 2013. The General State Archives is open to all: educational community, researchers, citizens and public administration.